

Súd: Okresný súd Senica
Spisová značka: 7P/42/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2621206582
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Sláviková
ECLI: ECLI:SK:OSSE:2022:2621206582.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Senica sudkyňou JUDr. Vierou Slávikovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa : T. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX O. XXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny 905 01 Senica, dieťa matky T. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX O. XXX, štátnej občianky X. a otca T. T., nar. XX.XX.XXXX, t.č. Ú. Y. Ú. D., štátneho občana X., za účasti Okresnej prokuratúry v Senici, o návrhu navrhovateľov : 1/ Y. T.Á., nar. XX.XX.XXXX, štátna občianka X. a 2/ H. T., nar. XX.XX.XXXX, štátny občan X., obaja bytom XXX XX O. XXX, na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd z v e r u j e maloletého T. T., nar. XX.XX.XXXX do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom Y. T., nar. XX.XX.XXXX a H. T., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom O. Č.. XXX, ktorí budú maloletého vychovávať, zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach s účinnosťou od 05.11.2021.

II. Rodičia sú p o v i n n í prispievať na výživu maloletého T. každý v sume 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované neploleté dieťa s účinnosťou od 05.11.2021.

III. Výživné je z r o č n é vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Senica.

IV. Súd u r č u j e, že otec nemá nedoplatok na zročnom výživnom za čas od 05.11.2021 do 31.01.2022.

V. Nedoplatok matky na zročnom výživnom voči maloletému T.A. za čas od 05.11.2021 do 31.01.2022 v sume 85,62 € je matka p o v i n n á zaplatiť do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Senica.

VI. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Predmetom konania vedeného na Okresnom súde v Senici pod sp. zn. 7P/42/2021 je zverenie maloletého dieťaťa do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom zo strany otca. Navrhovatelia podali na tunajšom súde dňa 05.11.2021 návrh na zverenie maloletého T. T., nar. XX.XX.XXXX do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti z dôvodu, že matka sa o syna nestará, tento chodí zanedbaný, špinavý do školy, túla sa po dedine. Ďalej dôvodili tým, že matka je drogová návyková, drogy prechováva aj doma a otec je vo výkone trestu odňatia slobody.

2. Matka sa k návrhu žiadnym spôsobom nevyjadrila, na pojednávanie sa nedostavila, hoci jej bolo predvolanie doručené riadne a včas dňa 29.12.2021. Neúčast' neospravedlnila, súd preto pojednával v jej neprítomnosti.

3. Otec s návrhom súhlasil.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľov, kolízneho opatrovníka, písomným vyjadrením otca, správami o príjme a zdravotnom stave navrhovateľov, správou kolízneho opatrovníka, ako aj ostatným obsahom súdneho spisu a zistil nasledovný skutočný stav veci:

5. Kolízny opatrovník v správe z prešetrenia pomerov uviedol, že maloletý T. T., nar. XX.XX.XXXX pochádza z matky T. T., nar. XX.XX.XXXX a otca T. T., nar. XX.XX.XXXX. Matka má ešte jedno dieťa maloletú D. T., nar. XX.XX.XXXX, ktorej otec nie je v rodnom liste uvedený.

Maloletý T. sa od leta 2021 nachádza u starých rodičov Y. T., nar. XX.XX.XXXX a H. T., nar. XX.XX.XXXX. Domácnosť pozostáva z 2 izieb, kuchyne, suchého WC bez kúpeľne. Maloletý užíva izbu so starými rodičmi, kde má svoje lôžko na spanie. Učí sa v kuchyni. V čase šetrenia mali upratané. V domácnosti bývajú aj synovia starých rodičov maloletý H. T., nar. XX.XX.XXXX, ktorý navštevuje MŠ v O. a plnoletý P. T.. Stará matka je zamestnaná v O. v O.. Dosahuje príjem 620 eur brutto a poberá 1x PnD na mal. H.. Starý otec je dobrovoľne nezamestnaný. Pracoval taktiež v O. v O., ale z dôvodu zdravotných problémov odišiel. Privyrába si brigádne v oblasti stavebníctva (výkopové práce) alebo vo vinohradoch na Morave. Výdavky má rodina na nájomné a poplatky 14 eur, elektrina 53 eur, Skilink 10 eur. Maloletému T. zakúpili nové oblečenie, spodnú bielizeň a potrebné veci do školy. Výživné na dieťa im matka od otca nezasiela ani PnD.

Maloletý T. opakuje 1. ročník ZŠ v O.. Podľa vyjadrenia starej matky sa mu zlepšili vyučovacie výsledky od času, čo sa o neho starajú. Stará matka sa s maloletým pravidelne pripravuje do školy. S T. nemá žiadne výchovné problémy. Starých rodičov T. rešpektuje. Nestravuje sa v školskej jedálni a nenavštevuje ani školský klub detí. Starí rodičia denne varia. Zdravotný stav dieťaťa je dobrý. Odborné ambulancie nenavštevuje. Jeho ošetrojúcou lekárkou je P. X. Š.-X.. Starý otec vozí T. do školy aj zo školy, pretože im nejazdia autobusy.

Starí rodičia sa vyjadrili, že maloletý T. často utekal k nim. Chodil zanedbaný, špinavý v roztrhanom oblečení. Túlal sa po dedine. Matka nebývala často doma, a keď aj bola, zatvorila sa do zadnej izby s terajším partnerom a synovi sa nevenovala. Matka by mala údajne užívať drogy a prechovávať ich v domácnosti.

Matka T. T., nar. XX.XX.XXXX býva na adrese O. XXX so svojimi rodičmi, 76 ročnou matkou B. T. a 63 ročným otcom Š. T.. Stará matka trpí Alzheimerovou chorobou. Starý otec bol v čase šetrenia hospitalizovaný. Matka býva u rodičov od 02/2021. Dovtedy žila aj s otcom dieťaťa T. T. v osade (kolónii) v O.. Domácnosť starých rodičov pozostáva z 2 izieb, vrátane kuchyne, kúpeľne a WC. V jednej miestnosti spí matka s deťmi a druhá miestnosť slúži starým rodičom. Zadné miestnosti nie sú obývané ani dostatočne zariadené na bývanie. V čase šetrenia ich matka neukázala, pretože mala zlomený kľúč. Bytové podmienky sú primerané. Čistota a hygiena je na vyhovujúcej úrovni. Matka má priateľa P. T., 25 ročného, ktorý je zamestnaný. Býva v O. v osade. Matka je nezamestnaná, pracovala v O. v O. odkiaľ ju prepustili. Za vinu to dáva starej matke Y.A. T.. Privyrába si brigádne vo vinohradoch, kde si zarobí cca 3000 Kč. Jej ďalší príjem predstavuje 2x PnD a výživné na maloletého T. 43 eur od otca. Starí rodičia sú starobní dôchodcovia, stará matka poberá dôchodok v sume 600 eur, starý otec v sume 450 eur.

Matka pri pohovore popierala užívanie a prechovávanie drog. Uvádzala, že maloletý T. sa nevie vysporiadať s tým, že si našla nového partnera P. T.. Od času čo sa s ním stretáva sa synove správanie k nej zmenilo. Zo začiatku T. čakávala pred školou a pokúšala sa o kontakt s ním, ale syn ju odmietal. Vyjadril sa, že má v osade (kolónii) viacej kamarátov a chce bývať u starých rodičov.

Otec T. T., nar. XX.XX.XXXX je t.č. v ÚVTOS Leopoldov pre trestný čin krádeže. Prepustiť by ho mali v 05/2022. Výživné na syna posielal v sume 43 eur mesačne.

Kolízny opatrovník vykonal pohovor s maloletým T., ktorý sa vyjadril, že u babky a deda mu je dobre. Matka sa o neho nestarala, chodil špinavý a v roztrhanom oblečení. Neučila sa s ním do školy. S matkou nie je v kontakte. Chcel by bývať so starými rodičmi, pretože sa u nich cíti v bezpečí. Starajú sa o neho. Babka mu kúpila nové oblečenie aj pomôcky do školy. Vo voľnom čase hrá futbal a babke rád pomáha pri varení. S otcom je v telefonickom kontakte.

6. Navrhovatelia zhodne na podanom návrhu trvali, uviedli, že o maloletého T. sa chcú postarať, majú k tomu všetky predpoklady, a to zdravotné, osobnostné, morálne, zárobkové aj majetkové, čo preukazovali dokladmi o príjme a zdravotnom stave.

7. Zo správy ÚVTOS a ÚVV Leopoldov súd zistil, že otec dieťaťa je vo výkone trestu odňatia slobody pracovne zaradený, pri nástupe na výkon trestu nahlásil vyživovaciu povinnosť na dieťa : T. T., nar. XX.XX.XXXX, preto sú otcovi robené zrážky na výživné v sume 43,61 eur mesačne a tieto boli zasielané matke dieťaťa. Predpokladaný koniec trestu má otec stanovený na 12.05.2022.

8. Prokurátor Okresnej prokuratúry v Senici navrhol návrhu vyhovieť. Uviedol, že po vykonanom dokazovaní, sa v súčasnosti javí ako v najlepšom záujme maloletého T. jeho zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov. Matka neprejavuje žiaden záujem o maloletého, otec je toho času v Ústave na výkon trestu odňatia slobody, a teda tiež nie je schopný poskytovať osobnú starostlivosť o maloletého. U navrhovateľov neboli zistené žiadne prekážky, pre ktoré by im maloletý nemohol byť zverený, preto považuje návrh za dôvodný. Zároveň navrhol, aby obom rodičom bola uložená povinnosť platiť výživné na maloletého v rozsahu ich možností a schopností.

9. Podľa § 45 ods. 1 až 4, 7, 8, 9 zák. o rodine v platnom znení, 1) ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa. (2) Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.(3) V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. (4) Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd. (5) Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33. (6) Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd. (7) Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká. (8) Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. (9) Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

10. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4 a 5 zákona č. 36/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov (ďalej len Zákona o rodine), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

11. Z vykonaného dokazovania súd vyvodil ten právny záver, že návrh bol podaný dôvodne. Matka v súčasnosti nie je schopná zabezpečiť starostlivosť o dieťa. Žije u svojich rodičov v O. životným štýlom, ktorý maloletému T. nevyhovuje, skorej mu škodí, a preto dieťa chce žiť s navrhovateľmi. Otec maloletého je vo výkone trestu odňatia slobody, s predpokladaným koncom trestu stanoveným na deň 12.05.2022. Z vykonaného dokazovania bolo nepochybne preukázané, že navrhovatelia spĺňajú všetky predpoklady na zabezpečenie riadnej starostlivosti o maloletého vnuka, a preto súd zveril maloleté dieťa do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti. Súd zohľadnil sociálne a majetkové pomery matky. Matka je v súčasnosti nezamestnaná, otec i keď pracovne zaradený vo výkone trestu odňatia slobody, vzhľadom na ich schopnosti, zárobkové možnosti a majetkové pomery, súd im určil povinnosť platiť výživné vo výške minimálneho výživného 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa mesačne, stanovenej podľa osobitného zákona (zákon č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Súdom určené výživné predstavuje zákonné minimum, ktorým je povinný každý rodič, bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery, plniť svoju vyživovaciu povinnosť (§ 62 ods. 3 Zákona o rodine).

12. Súd určil rodičom povinnosť platiť na maloletého stanovené výživné od podania návrhu na súde, t.j. od 05.11.2021. Pretože otec výživné platil v sume 43,61 eur mesačne, nedoplatok na zročnom výživnom do 31.01.2022 mu nevznikol, na rozdiel od matky, ktorá doteraz na výživu svojho syna neprispieva vôbec, preto je povinná vzniknutý nedoplatok na zročnom výživnom za čas od 05.11.2021 do 31.01.2022 v sume 85,62 eur zaplatiť na účet ÚPSVaR Senica do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku a platiť tiež bežné minimálne výživné toho času vo výške 29,87 eur na účet ÚPSVaR v Senici. Suma nedoplatku bola vypočítaná ako súčet nedoplatku za 26 dní mesiaca november 2021 v sume 25,88 eur (29,87 eur deleno 30 dní krát 26 dní) plus plná výška výživného za mesiace december 2021 a január 2022 po 29,87 eur za každý mesiac v sume 59,74 eur (2 x 29,87 eur).

13. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia jeho písomného vyhotovenia na súde, proti ktorého rozsudku smeruje, v šiestich vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 CSP).

Právo podať odvolanie nemá ten, kto sa tohto práva vzdal po vyhlásení a odôvodnení tohto rozsudku.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu

práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav

neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§365 ods. 1 CSP).

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolaie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.